

GAZDASÁGI
VERSENYHIVATAL

Világméretű kartellt büntetett az EU és a GVH

Kartellezés miatt összesen 750 millió eurós bírságot szabott ki 2007. január 24-én az Európai Bizottság tíz gázszigetelésű nagyfeszültségű elektromos kapcsolókat gyártó vállalkozásra. Az ABB, az Alstom, az Areva, a Fuji, a Hitachi Japan AE Power Systems, a Mitsubishi Electric Corporation, a Schneider, a Siemens a Toshiba és a VA Tech kartell megállapodása 16 éven át 1988 és 2004 között okozott károkat a villamos energiaágazatban tevékenykedő közszolgáltatóknak, így végső soron a fogyasztóknak. A kartell feltárásában az ABB segédkezett, amely együttműködéséért cserében az engedékenységi politika előírásainak megfelelően mentesült a rá kiszabott 215 millió eurós bírság alól.

Az ABB-től szerzett információkat az Európai Bizottság előzetes értesítés nélküli helyszíni vizsgálatokon beszerzett bizonyítékokkal egészítette ki. A vizsgálat során kiderült, hogy az elmarasztalt társaságok még 1988-ban írásban megállapodtak abban, hogy kölcsönösen tájékoztatják egymást a gázszigetelésű nagyfeszültségű elektromos kapcsolók beszerzésére kiírt pályázatokról és a megrendeléseket meghatározott kvóták szerint egymás között elosztják. Az egyezség értelmében a japán társaságok nem értékesítették termékeiket az európai piacon, míg az európai cégek nem indultak az ázsiai megrendelésekért. Az európai piacokon hirdetett pályázatokat a gyártók rendszerint ugyancsak felosztották egymás között. A kartell tagjai rendszeresen találkoztak. Ügyvezetői szinten egyeztették értékesítési stratégiájukat és a különböző pályázatokon benyújtandó ajánlataikat. Együttműködésük titokban tartására a kartellező vállalkozások összetett védekezési rendszert működtettek. Kódneveket, anonim e-mail címeket használtak, kódolták az elektronikus üzeneteket is. A tagok az e-mailekhez csak olyan számítógéppel férhettek hozzá, amelyeket nem lehetett személyükhöz kapcsolni.

Az ügyben Magyarországon is folyt eljárás. A Gazdasági Versenyhivatal (GVH) ugyancsak az ABB engedékenységi kérelme alapján indult eljárásban összesen 702 millió forint bírságot szabott ki a kartell résztvevőire, mert azok a magyar tendereken is összejátszottak egymással. A GVH 2005 decemberében, az Európai Bizottság viszont csak idén januárban zárta le a vizsgálatát. A különbség oka, hogy amíg a GVH törvényben rögzített határidők szerint tevékenykedik, a Bizottságot nem kötik határidők, az ügy súlyához mérten hosszabb-rövidebb ideig tart egy-egy eljárás.

Magyarország uniós csatlakozása óta a törvények értelmében a GVH közvetlenül alkalmazhatja az EU versenyjogi szabályait. Erre akkor kerül sor, ha egy ügyben a magyar versenyjog szerint is eljárást indítana, de azt gyanítja, hogy a vizsgált magatartás a tagállamok közötti kereskedelmet is érinti. Természetesen, amennyiben a jogsértés valamely más tagállamot is érint, akkor annak

versenyhatósága is indíthat eljárást az ügyben. Az eljárási szabályok szerint ilyen esetben az eljárási szempontból kedvezőbb helyzetben lévő hatóság folytatja le a vizsgálatot, de lehetőség van párhuzamos vizsgálatokra is. Az Európai Bizottság akkor vizsgálódik, ha a jogsértés jelentős mértékben érinti a tagállamok közötti kereskedelmet, tehát ha mondjuk egy kartell az egész unióra vagy annak nagy részére kiterjed. Ha egy ügyben a Bizottság vizsgálódik, akkor a tagállamok versenyhatóságai ugyanazon jogsértés miatt már nem indíthatnak eljárást.

Így volt ez a gázszigetelésű nagyfeszültségű elektromos kapcsolókat gyártók kartelljével kapcsolatban is. Csakhogy, mivel a jogsértésre az uniós csatlakozást megelőzően került sor, a GVH nem alkalmazhatta a közösségi jogot. A magyar jog szerint azonban kötelessége volt eljárást indítani, amelynek lefolytatását nem befolyásolta, hogy ezzel párhuzamosan a közösségi jog alapján az Európai Bizottság szintén vizsgálódik ugyanabban az ügyben. Jóllehet világméretű kartellre derült fény, de a Bizottság eljárása csak az EU akkori területére terjedt ki. A Bizottság így nem vizsgálta, hogy a kartell milyen hatással volt a később csatlakozott tagállamok piacára. Jelen ügyben tehát más jogszabályok alapján és más földrajzi terület tekintetében, de ugyanazt a jogsértést vizsgálta az Európai Bizottság és a GVH is. Ilyen párhuzamos vizsgálatok azonban az uniós csatlakozást követően már fordulhatnak elő.

Budapest, 2007. február 22.

Gazdasági Versenyhivatal

Kommunikációs Csoport

További információ:

Mihálovits András

Gazdasági Versenyhivatal

cím: 1054 Budapest, V. ker. Alkotmány u.5.

levél: 1245 Budapest, 5. Pf. 1036

tel: +36-30 618-6618

email: Mihalovits.Andras@gvh.hu

<http://www.gvh.hu>